

LIETUVOS VYRIAUSIASIS ADMINISTRACINIS TEISMAS

Biudžetinė įstaiga, Žygimantų g. 2, LT-01102 Vilnius, tel. (0 5) 279 1005, faks. (0 5) 268 5875, el. p. info@lvat.lt.
Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 188734870

Lietuvos Respublikos teisingumo ministerijai

2026-04- Nr.

Į 2026-04-11 Nr. (1.6 Mr) 2T-407

DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS ADMINISTRACINIŲ BYLŲ TEISENOS ĮSTATYMO NR. VIII-1029 23, 26, 27, 29, 35, 70, 79², 114, 115, 117 IR 156 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO ĮSTATYMO, LIETUVOS RESPUBLIKOS VIEŠOJO ADMINISTRAVIMO ĮSTATYMO NR. VIII-1234 11 IR 14 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO ĮSTATYMO, LIETUVOS RESPUBLIKOS IKITEISMINIO ADMINISTRACINIŲ GINČŲ NAGRINĖJIMO TVARKOS ĮSTATYMO NR. VIII-1031 1, 2, 3, 4, 5, 7, 8, 10, 11, 12, 13, 14, 16, 19, 20, 21 IR 22 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO ĮSTATYMO, LIETUVOS RESPUBLIKOS MOKESČIŲ ADMINISTRAVIMO ĮSTATYMO NR. IX-2112 104¹, 146, 148, 151, 152, 155, 156 IR 159 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO ĮSTATYMO, LIETUVOS RESPUBLIKOS ATLIEKŲ TVARKYMO ĮSTATYMO NR. VIII-787 30¹ IR 31² STRAIPSNIŲ PAKEITIMO ĮSTATYMO, LIETUVOS RESPUBLIKOS MUITINĖS ĮSTATYMO NR. IX-2183 38 STRAIPSNIO PAKEITIMO ĮSTATYMO IR LIETUVOS RESPUBLIKOS MOKESČIO UŽ VALSTYBINIUS GAMTOS IŠTEKLIUS ĮSTATYMO NR. I-11639 STRAIPSNIO PAKEITIMO ĮSTATYMO PROJEKTŲ DERINIMO

Lietuvos vyriausiasis administracinis teismas, išnagrinėjęs Lietuvos Respublikos teisingumo ministerijos 2026 m. balandžio 11 d. raštu Nr. (1.6 Mr) 2T-407 pakartotinai derinti pateiktus teisės aktų projektus, teikia šiuos pasiūlymus.

1. Įvertinus Lietuvos Respublikos ikiteisminio administracinių ginčų nagrinėjimo tvarkos įstatymo (toliau – Įstatymas) projekto 16 straipsniu keičiamo 21 straipsnio 1 dalies nuostatą, pažymėtina, kad joje numatyta Lietuvos administracinių ginčų komisijos teisė kreiptis į administracinį teismą, prašant patikrinti norminio administracinio akto (ar jo dalies), kuris turėtų būti taikomas nagrinėjamoje byloje, atitiktį „įstatymui ar Vyriausybės norminiam teisės aktui“.

Pažymėtina, kad tokia formuluotė nėra pakankama, nes joje *expressis verbis* nėra įtvirtinta norminių administracinių aktų atitikties Konstitucijai kontrolės galimybė.

Lietuvos Respublikos Konstitucinis Teismas 2006 m. kovo 28 d. nutarime išaiškino, kad pagal Konstitucijos 111 straipsnio 2 dalį įsteigti specializuoti teismai – administraciniai teismai – sprendžia dėl poįstatyminių teisės aktų atitikties aukštesnės galios teisės aktams, *inter alia* Konstitucijai.

Ši doktrina nuosekliai plėtojama ir Lietuvos vyriausiojo administracinio teismo praktikoje. Lietuvos vyriausiojo administracinio teismo 2011 m. kovo 21 d. sprendime administracinėje byloje Nr. I⁵⁷⁵-3/2011 konstatuota, kad administraciniai teismai turi įgaliojimus vertinti poįstatyminių

norminių aktų atitiktį Konstitucijai, įskaitant konstitucinius principus, ir nagrinėdami tokias bylas negali neaiškinti Konstitucijos.

Atsižvelgiant į tai, darytina išvada, kad Įstatymo projekto nuostata, kurioje apsiribojama tik įstatymo ir Vyriausybės norminių teisės aktų nurodymu, nepagrįstai susiaurina norminės administracinių aktų kontrolės apimtį, neatitinka Konstitucinio Teismo suformuotos doktrinos bei nusistovėjusios administracinių teismų praktikos ir gali lemti teisinio reguliavimo neaiškumą. Tad siūlytina tikslinti Įstatymo projekto 16 straipsniu keičiamo 21 straipsnio 1 dalies nuostatą, ją išdėstant taip: „<...> prašydama patikrinti, ar konkretus norminis administracinis aktas (ar jo dalis), kuris turėtų būti taikomas nagrinėjamoje byloje, atitinka įstatymą, Vyriausybės norminį teisės aktą ar Konstituciją <...>“.

Pažymėtina ir tai, kad analogiška pastaba *mutatis mutandis* taikytina ir Lietuvos Respublikos mokesčių administravimo įstatymo Nr. IX-2112 pakeitimo įstatymo projekto 7 straipsniu keičiamo 156 straipsnio 3 dalies nuostatai, kurioje taip pat numatyta galimybė kreiptis į administracinį teismą dėl norminio administracinio akto atitikties tik „įstatymui ar Vyriausybės norminiam teisės aktui“, neįtvirtinant atitikties Konstitucijai kontrolės galimybės. Atsižvelgiant į tai, siūlytina tikslinti ir šią nuostatą, ją suderinant su Konstitucinio Teismo doktrina bei administracinių teismų praktika.

Papildomai pažymėtina, kad analogiška norminės kontrolės apimties problema kyla ir Lietuvos Respublikos administracinių bylų teisenos įstatymo 112, 113, 114 bei 117 straipsnių nuostatų kontekste, kuriose taip pat vartojama formuluotė, siejanti norminių administracinių aktų teisėtumo vertinimą tik su jų atitiktimi „įstatymui ar Vyriausybės norminiam teisės aktui“.

Kaip minėta, tokia formuluotė sistemiškai neatspindi pagal Konstitucinio Teismo doktriną ir Lietuvos vyriausiojo administracinio teismo praktiką susiformavusios norminės administracinių aktų kontrolės apimties, kuri apima ir šių aktų atitikties Konstitucijai vertinimą.

Atsižvelgiant į tai, svarstyтина, ar tikslinga teisėkūros lygmeniu sistemiškai peržiūrėti minėtas Administracinių bylų teisenos įstatymo nuostatas, siekiant užtikrinti jų suderinamumą su oficialiąja konstitucine doktrina ir nuoseklų norminės kontrolės modelio įtvirtinimą.

2. Vertinant Lietuvos Respublikos atliekų tvarkymo įstatymo projekto 31² straipsnio 1 dalies nuostatas, pažymėtina, kad iš jų sistemiškai galima daryti išvadą, jog atliekų turėtojas, nesutikdamas su komunalinių atliekų tvarkymo sistemos administratoriaus ar kito įgalioto subjekto sprendimu, turi teisę kreiptis į Mokestinių ginčų komisiją ir toks kreipimasis nėra siejamas su pareiga prieš tai privalomai kreiptis į savivaldybės vykdomąją instituciją. Vis dėlto pažymėtina, kad esama formuluotė gali sudaryti prielaidas ją aiškinti kaip nustatančią tam tikrą skundų nagrinėjimo seką per savivaldybės vykdomąją instituciją. Toks interpretavimas galėtų lemti teisinio reguliavimo neaiškumą dėl atliekų turėtojo teisės pasirinkti ginčo nagrinėjimo būdą. Atsižvelgiant į tai, siūlytina apsvarstyti poreikį, minėtoje projekto nuostatoje aiškiai įtvirtinti, jog kreipimasis į savivaldybės vykdomąją instituciją yra alternatyvi (ne privaloma) teisių gynimo priemonė, o atliekų turėtojas turi teisę tiesiogiai kreiptis į Mokestinių ginčų komisiją – jau nesutikimo su komunalinių atliekų tvarkymo sistemos administratoriaus ar kito įgalioto subjekto sprendimu stadijoje.

Agnė Veršelytė, tel. (0 5) 268 5273, el. p. agne.verselyte@lvat.lt
Audronė Gedmintaitė, tel. (0 5) 268 5583, el.p. audrone.gedmintaitė@lvat.lt

DETALŪS METADUOMENYS	
Dokumento sudarytojas (-ai)	Lietuvos vyriausiasis administracinis teismas 188734870, Žygimantų g. 2, LT-01102, Vilnius
Dokumento pavadinimas (antraštė)	DĖL TEISĖS AKTŲ PROJEKTŲ DERINIMO
Dokumento registracijos data ir numeris	2026-04-28 Nr. 01-02-98
Dokumento gavimo data ir dokumento gavimo registracijos numeris	2026-04-29 Nr. 1T-613
Dokumento specifikacijos identifikavimo žymuo	ADOC-V1.0
Parašo paskirtis	Pasirašymas
Parašą sukūrusio asmens vardas, pavardė ir pareigos	Skirgailė Žalimienė, Pirmininkas, Lietuvos vyriausiasis administracinis teismas
Sertifikatas išduotas	SKIRGAILĖ ŽALIMIENĖ, Lietuvos vyriausiasis administracinis teismas, Nacionalinė teismų administracija LT
Parašo sukūrimo data ir laikas	2026-04-28 14:16:52 (GMTZ)
Parašo formatas	XAdES-A
Laiko žymoje nurodytas laikas	2026-04-28 17:17:03 (GMT+03:00)
Informacija apie sertifikavimo paslaugų teikėją	RCSC IssuingCA-2, VI Registru Centras - i.k. 124110246 LT
Sertifikato galiojimo laikas	2025-06-09 10:06:16 – 2027-06-09 10:06:16
Informacija apie būdus, naudotus metaduomenų vientisumui užtikrinti	"Gauto dokumento registravimas" paskirties metaduomenų vientisumas užtikrintas naudojant "RCSC IssuingCA-2, VI Registru Centras - i.k. 124110246 LT" išduotą sertifikatą "DBSIS, Informatikos ir ryšių departamentas prie Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijos, i.k.188774822 LT", sertifikatas galioja nuo 2025-05-16 11:31:08 iki 2028-05-15 11:31:08
Pagrindinio dokumento priedų skaičius	–
Pagrindinio dokumento priedamų dokumentų skaičius	–
Priedamo dokumento sudarytojas (-ai)	–
Priedamo dokumento pavadinimas (antraštė)	–
Priedamo dokumento registracijos data ir numeris	–
Programinės įrangos, kuria naudojantis sudarytas elektroninis dokumentas, pavadinimas	Liteko 2
Informacija apie elektroninio dokumento ir elektroninio (-ių) parašo (-ų) tikrinimą (tikrinimo data)	Atitinka specifikacijos keliamus reikalavimus. Sertifikato (subjektas: SKIRGAILĖ ŽALIMIENĖ, galioja nuo: 2025-06-09 10:06:16) kelio tikrinimas nesėkmingas. Sertifikatas patvirtintas nepatikimu sertifikavimo centro sertifikatu (subjektas: RCSC IssuingCA-2, galioja nuo: 2021-05-20 15:59:40).,Sertifikato (subjektas: SKIRGAILĖ ŽALIMIENĖ, galioja nuo: 2025-06-09 10:06:16) kelio tikrinimas nesėkmingas. OCSP atsakymas pasirašytas sertifikatu (subjektas: RCSC IssuingCA-2 OCSP, galioja nuo: 2024-05-20 20:04:23), kurio sertifikato kelio tikrinimas nesėkmingas. Sertifikatas patvirtintas nepatikimu sertifikavimo centro sertifikatu (subjektas: RCSC IssuingCA-2, galioja nuo: 2021-05-20 15:59:40). (Skirgailė Žalimienė 2026-04-28 17:16:52) Sertifikato (subjektas: DBSIS, galioja nuo: 2025-05-16 11:31:08) kelio tikrinimas nesėkmingas. Sertifikatas patvirtintas nepatikimu sertifikavimo centro sertifikatu (subjektas: RCSC IssuingCA-2). (DBSIS 2026-04-29 13:01:06)
Paieškos nuoroda	–
Papildomi metaduomenys	Nuorašą suformavo 2026-04-29 14:33:55 DBSIS